

OPLEIDINGSBUDGET VOOR CULTURELE SECTOR

Investeer in jezelf met Permanente Professionele Ontwikkeling

De culturele sector staat te springen om goede mensen; de goede mensen die er wél zijn, worden niet altijd op waarde geschat. Met PPO is er nu een opleidingsbudget beschikbaar voor iedereen: “Door je blijvend te ontwikkelen wordt de sector als geheel beter.” | Tekst: Paulien Derwort |

Een leven lang leren: het klinkt zo mooi, maar in de praktijk gebeurt het te weinig. Opleidingen en trainingen zijn te duur, hebben geen prioriteit, of zijn gewoon niet bekend genoeg. Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (Platform ACCT) moet daar verandering in brengen. Het is een initiatief van de cultuursector zelf, gesteund door het ministerie van OC&W. Het ministerie constateert zelf ook dat het niet goed gaat met de arbeidsmarkt. “Er mist stabiliteit, er zijn veel ZZP'ers en mensen ontwikkelen

zich te weinig,” vertelt Lille Witsen Elias, betrokken bij Platform ACCT. Ze komt zelf uit de cultuursector. Ze werkte aan de beleidskant vanuit de overheid, maar zag ook de museumpraktijk. In 2019 streek ze neer in Nijmegen en ontwikkelde daar de Cultuur Academy in Nijmegen: “Een leerplaats voor mensen uit de culturele sector”, legt ze uit. “Het is een plek om je een leven lang te blijven ontwikkelen, te leren van elkaar, trainingen te organiseren en vakgenoten te ontmoeten.”

“Dat kunst en cultuur ons ook gezonder, beter en slimmer maken, wordt in Nederland niet altijd erkend.”

Want dat blijven leren, dat ontbreekt nu nog vaak: “Werken in de cultuursector wordt in Nederland toch nog gezien als een soort omhooggevallen hobby”, zegt Witsen Elias. “Terwijl het een professionele business is. Als mensen in de cultuur- of creatieve sector komen te werken, zijn ze vaak allang blij dat ze een plekje hebben veroverd en daar een beetje geld mee kunnen verdienen. Daardoor zit er te weinig ontwikkeling in de branche.” Veel mensen voeren met hart en ziel hun vak uit. Dat is mooi, maar het heeft ook nadelen ziet Witsen Elias:

“Je voelt je verbonden met het 'product' dat je maakt. In deze sector zijn mensen zo gedreven – overwerken is normaal, mensen raken uitgeblust. Ook is het soms moeilijk om laag betaalde klussen af te slaan. Maar met die houding maken we de sector niet beter, daar moeten we echt vanaf.” Dat gevoel van schaarste wordt versterkt vanuit de politiek, waar het belang van de culturele sector niet altijd is gezien. “Kunst en cultuur heeft soms nog een elitaire

lading”, zegt Witsen Elias: “Dat kunst en cultuur ons ook gezonder, beter en slimmer maken, wordt in Nederland niet altijd erkend. Maar corona heeft er wel voor gezorgd dat het zichtbaar is geworden dat kunst en cultuur een onmisbare sector is met een grote economische waarde.”

VERDIENVERMOGEN VERGROTEN

Het doel van Platform ACCT is ambitieus: het verdienvermogen in de branche vergroten, van zowel mensen in loondienst als ZZP'ers. Een van de manieren

om dat te doen is met scholing. Witsen Elias is binnen het platform betrokken bij Werktuig Permanente Professionele Ontwikkeling (PPO): “Het is zonde dat we vaak denken dat scholing ophoudt na je opleiding die je bent begonnen op je 18°. Maar het leren houdt nooit op.” Met PPO is er daarom nu voor iedereen in de sector een opleidingsbudget beschikbaar. Witsen Elias: “De vraag is: hoe houd je mensen duurzaam inzetbaar, zodat ze gezond en gelukkig hun pensioenleeftijd bereiken? Hoe zorg je dat ze kunnen doorgroeien, dat er ontwikkeling

Het is de bedoeling dat er verschillende netwerken over heel Nederland komen.

in hun loopbaan zit? En hoe kunnen we zijinstroom bevorderen? Met opleidingen kunnen mensen zich bij- of omscholen, op elk moment in hun carrière.” Met PPO kan iedereen een opleidingsbudget tot € 2.000 per jaar aanvragen. Je kunt zelf een opleiding kiezen, er wordt niet gewerkt met vaste aanbieders. Witsen Elias: “Er worden heel uiteenlopende cursussen en

trainingen aangevraagd: van heel technisch of artistiek tot bijvoorbeeld loopbaancoaching of ondernemerschap en marketing. Het gaat dus niet alleen om vakinhoudelijke kennis, maar ook over persoonlijke ontwikkeling ten behoeve van de culturele en creatieve sector.”

“Opleidingen zijn voor veel zelfstandigen, maar ook voor veel mensen in loondienst, de laatste post om geld aan uit te geven”, vertelt Witsen Elias. “Maar het zou de eerste moeten zijn! Veel zelfstandigen realiseren zich ook niet dat je het opleidingsbudget gewoon moet doorberekenen in je tarieven. Er is vaak angst om te investeren, en dat is zonde. Want door je te blijven



Foto's: Edwin Smits

ontwikkelen krijg je een uniekere positie op de markt, je verhoogt letterlijk je waarde. En dat geldt niet alleen voor freelancers. Ook in loondienst versterk je met opleidingen je je positie en ontdek je wat je misschien nog meer leuk zou vinden.”

LEREN MET ANDEREN

Naast individuele opleidingsbudgetten gaat PPO ook aan de slag met zogenoemde leernetwerken. Leren gaat het beste als je het samen doet. Dit soort formele en informele netwerken bestaan al, maar er komen er steeds meer bij. Er is al een netwerk voor zakelijk leiders en sinds kort ook een netwerk met musici in Nijmegen. “Want als je niet oppast, zit je allemaal in je eigen hokje muziek te maken zonder grote stappen te maken”, aldus Witsen Elias. “Maar door bij elkaar te komen en kennis te delen wordt iedereen scherper. Je moet elkaar ook wat gunnen. Door leernetwerken leer je ook beter je eigen niche en werkgebied te definiëren. Je bent dus niet allemaal concurrenten van elkaar die in dezelfde vijver vissen, maar je bent collega's die elkaar beter maken.” Een voorbeeld zo'n leernetwerk speciaal voor podiumtechnici is Het Grid. Dit is een samenwerking tussen het mbo en hbo theatertechniek en producerende instellingen. Het netwerk wordt medegefinancierd door PPO. Dit leernetwerk start binnenkort in Oost-Nederland en in Amsterdam, maar het is de bedoeling

dat er verschillende netwerken over heel Nederland komen. Witsen Elias: “We willen dus vooral mensen aanmoedigen om ook leernetwerken op te richten door heel het land en voor verschillende disciplines en vakgebieden. Als je een leuk idee hebt, kun je je melden bij Platform ACCT.”

Permanente scholing is fijn voor je eigen positie op de arbeidsmarkt. Maar het is ook goed voor de kwaliteit van het culturele eindproduct, benadrukt Witsen Elias: “Er zijn nu veel tekorten op de arbeidsmarkt; veel mensen werken zich over de kop.

“Werken in de cultuursector wordt in Nederland toch nog gezien als een soort omhooggevallen hobby.”

Maar als de achterkant beter georganiseerd is en als er genoeg goede mensen zijn die helemaal op hun plek zitten, dan krijg je uiteindelijk een betere performance op het podium, in de zaal of het museum. De sector als geheel profiteert daarvan. En natuurlijk uiteindelijk ook het publiek.” <<

PPO-budgetten zijn beschikbaar voor iedereen in de culturele of creatieve sector tot een maximum van € 2.000 per jaar. Daarbij kan 1/3 deel van de totale kosten als bijdrage worden verkregen. Een PPO-budget aanvragen kan via werktuigppo.nl.

Wil je verder praten over het aansluiten bij of het oprichten van een leernetwerk? Of heb je andere goede ideeën? Stuur een mail naar martin@platformacct.nl



Lille Witsen Elias